

## TÀI LIỆU HƯỚNG DẪN VÀ BÀI TẬP NGỮ VĂN 8- GỬI LẦN 3

Thời gian thực hiện: 4/4/2020

Hình thức: Gửi bài tập cho GVCN sau đó thu về và chấm, sửa

Cách đánh giá: Xem xét đánh giá cho điểm miệng và điểm 15' theo công văn 613 của Sở GD và ĐT

Học kĩ các nội dung đã hướng dẫn ở tập, kể cả Ngữ văn địa phương

Xem kĩ lại các tài liệu ôn tập đã gửi

Thực hành lại các bài tập Tiếng Việt, Làm văn đã hướng dẫn ở SGK

PHẦN I: VĂN BẢN: học kĩ phần II-Đọc hiểu văn bản các ghi nhớ ở SGK

### A. VĂN BẢN THƠ:

TT	Tên văn bản	Tác giả	Thể loại	Giá trị nội dung	Giá trị nghệ thuật
1	Nhớ rừng	Thế Lữ	8 chữ-Tự do	Mượn lời con hổ bị nhốt trong vườn bách thú để diễn tả sâu sắc nỗi chán ghét thực tại, tâm thường tù túng và khao khát tự do mãnh liệt của nhà thơ, khơi gợi lòng yêu nước thầm kín của người dân mất nước thuở ấy.	Bút pháp lãng mạn rất truyền cảm, sự đổi mới câu thơ, vần điệu, nhịp điệu, phép tương phản đối lập. Nghệ thuật tạo hình đặc sắc.
2	Quê hương	Tế Hanh	8 chữ-Tự do	Tình yêu quê hương trong sáng được thể hiện qua bức tranh tươi sáng sinh động về một làng quê miền biển, trong đó nổi bật lên hình ảnh khoẻ khoắn, đầy sức sống của người dân chài và sinh hoạt làng chài	Lời thơ bình dị, hình ảnh thơ mộc mạc mà tinh tế lại giàu ý nghĩa biểu trưng (cánh buồm, hồn làng, thân hình nông thõ vệt xa xăm, nghe chất muối thấm dần trong thớ vỏ)
3	Khi con tu hú	Tố Hữu	Lục bát	Tình yêu cuộc sống và khát vọng tự do của người chiến sĩ cách mạng trẻ tuổi trong nhà tù	Giọng thơ da diết sôi nổi, tượng tượng phong phú.
4	Tức cảnh Pác Bó	Hồ Chí Minh 1890-1969	Thất ngôn tứ tuyệt Đường luật	Tinh thần lạc quan, phong thái ung dung của Bác Hồ trong cuộc sống cách mạng và sống hoà hợp với thiên nhiên là một niềm vui lớn.	Giọng thơ hóm hỉnh, nụ cười vui (vẫn sẵn sàng, thật là sang), từ láy miêu tả: chông chênh; Vừa cổ điển vừa hiện đại.
5	Ngắm trăng (Vọng nguyệt) trích NKTT	Hồ Chí Minh 1890-1969	Thất ngôn tứ tuyệt Đường	Tình yêu thiên nhiên, yêu trăng đến say mê và phong thái ung dung nghệ sĩ của Bác Hồ	Nhân hoá, điệp từ, câu hỏi tu từ, đối

			luật	ngay trong cảnh tù ngục cực khổ tối tăm	
6	Đi đường (Tầu lộ) trích NKTT	Hồ Chí Minh 1890-1969	Thất ngôn tứ tuyệt Đường luật (dịch lục bát)	ý nghĩa tượng trưng và triết lí sâu sắc: Từ việc đi đường núi gọi ra chân lí đường đời: Vượt qua gian lao chông chất sẽ tới thắng lợi vẻ vang	Điệp từ (tầu lộ, trùng san), tính đa nghĩa của hình ảnh, câu thơ, bài thơ

## B. VĂN BẢN: NGHỊ LUẬN

TT	Tên văn bản	Tác giả	Thể loại	Giá trị nội dung, tư tưởng	Giá trị nghệ thuật	Ghi chú
1	<b>Chiếu dời đô (Thiên đô chiếu) 1010</b>	<b>Lí Công Uẩn (Lí Thái Tổ)</b>	<b>Chiếu</b> - Chữ Hán Nghị luận trung đại	Phản ánh khát vọng của nhân dân về một đất nước độc lập, thống nhất đồng thời phản ánh ý chí tự cường của dân tộc Đại Việt đang trên đà lớn mạnh.	Kết cấu chặt chẽ, lập luận giàu sức thuyết phục, hài hoà giữa lí và tình: trên vâng mệnh trời dưới theo ý dân	Vua dùng để ban bố mệnh lệnh cho quan dân
2	<b>Hịch tướng sĩ (Dụ chư tì tướng hịch văn) 1285</b>	<b>Hưng Đạo Vương Trần Quốc Tuấn</b>	<b>Hịch</b> Chữ Hán Nghị luận trung đại	Tinh thần yêu nước nồng nàn của dân tộc ta trong cuộc kháng chiến chống quân Mông - Nguyên xâm lược (TK XIII), thể hiện qua lòng căm thù giặc, ý chí quyết chiến quyết thắng, trên cơ sở đó tác giả phê phán những suy nghĩ sai lệch của các tì tướng, khuyên bảo họ phải ra sức học tập binh thư, rèn quân chuẩn bị chiến đấu chống giặc. Bùng bùng hào khí Đông A	văn chính luận xuất sắc, lập luận chặt chẽ, lí lẽ hùng hồn, đanh thép, nhiệt huyết, chứa chan, tình cảm thống thiết, rung động lòng người sâu xa; đánh vào lòng người, lời hịch trở thành mệnh lệnh của lương tâm, người nghe được sáng trí, sáng lòng	Quan hệ thân- chủ vừa nghiêm khắc vừa bao dung, vừa tâm sự vừa phê phán, vừa khuyên răn, khơi dậy lương tâm danh dự.

3	<b>Nước Đại Việt ta (Trích Bình Ngô Đại cáo)1428</b>	<b>Nguyễn Trãi (1380-1442</b>	<b>Cáo Chử Hán Nghị luận trung đại</b>	ý thức dân tộc và chủ quyền đã phát triển tới trình độ cao, ý nghĩa như một bản tuyên ngôn độc lập: nước ta là đất nước có nền văn hiến lâu đời, có lãnh thổ riêng, phong tục riêng, có chủ quyền, có truyền thống lịch sử, hào kiệt. Kẻ xâm lược phản nhân nghĩa, nhất định sẽ thất bại.	Lập luận chặt chẽ, chứng cứ hùng hồn, xác thực, ý tứ rõ ràng, sáng sủa và hàm súc, kết tinh cao độ tinh thần và ý thức dân tộc trong thời kì lịch sử dân tộc thật sự lớn mạnh; đặt tiền đề, cơ sở lí luận cho toàn bài; xứng đáng là áng thiên cổ hùng văn	Nguyễn Trãi thay lời vua Lê Thái Tổ (Lê Lợi) viết để công bố cho toàn dân biết sự kiện lịch sử trọng đại.
4	<b>Bàn luận về phép học (Luận pháp học;1971)</b>	<b>La Sơn Phu Tử Nguyễn Thiếp 1723-1804</b>	<b>Tấu Chử Hán Nghị luận trung đại</b>	Quan niệm tiến bộ của tác giả về mục đích và tác dụng của việc học tập: Học để làm người có đạo đức, có tri thức góp phần làm hưng thịnh đất nước. Muốn học tốt phải có phương pháp, phải theo điều học mà làm (hành)	Lập luận chặt chẽ, luận cứ rõ ràng: sau khi phê phán những biểu hiện sai trái, lệch lạc trong việc học, tác giả khẳng định quan điểm và phương pháp học tập đúng đắn.	Tấu (khải, sớ): văn bản của quan, tướng, dân...viết đệ trình lên vua chúa.
5	<b>Thuế máu (Trích chương I, Bản án chế độ thực dân Pháp) 1925</b>	Nguyễn Ái Quốc 1890-1969	Nghị luận hiện đại	Bộ mặt giả nhân giả nghĩa, thủ đoạn tàn bạo của chính quyền thực dân Pháp trong việc sử dụng người dân thuộc địa nghèo khổ làm bia đỡ đạn trong các cuộc chiến tranh phi nghĩa, tàn khốc (1914-1918)	Tư liệu phong phú, xác thực, tính chiến đấu rất cao, nghệ thuật trào phúng sắc sảo và hiện đại: mâu thuẫn trào phúng, giọng điệu giễu nhại	Lần đầu tiên trên thế giới, chế độ thuộc địa bị kết án một cách có hệ thống cụ thể và chính xác
6	<b>Đi bộ ngao du (Trích Ê-min hay về giáo dục) 1762</b>	J. Ru xô (1712-1778)	<b>Nghị luận nước ngoài (Chữ Pháp)</b>	Đi bộ ngao du tốt hơn đi ngựa. Đi bộ ngao du ích lợi nhiều mặt. Tác giả là một con người giản dị, rất quý trọng tự do và rất yêu thiên nhiên	Lí lẽ và dẫn chứng được rút từ ngay kinh nghiệm và cuộc sống của nhân vật, từ thực tiễn sinh động, thay đổi các đại từ nhân xưng một cách linh hoạt sinh động.	Nghị luận trong tiểu thuyết; Thấy được bóng dáng tinh thần tác giả.
Văn bản kịch	<b>Ông Giuốc-đanh mặc lễ phục</b>	Mô-li-e	<b>Hài kịch hiện đại</b>	Tác giả phê phán thói học làm sang của tầng lớp trưởng giả	Khắc họa tài tình tính cách của nhân vật qua lời nói, hành động Mâu thuẫn kịch tạo tiếng cười	

### C. Bảng so sánh phân biệt nghị luận trung đại và nghị luận hiện đại:

<b>Nghị luận trung đại</b>	<b>Nghị luận hiện đại</b>
<ul style="list-style-type: none"><li>- Văn sử triết bất phân</li><li>- Khuôn vào những thể loại riêng: <i>chiếu, hịch, cáo, tấu..với kết cấu, bố cục riêng.</i></li><li>- In đậm thể giới quan của con người trung đại: <i>tư tưởng mệnh trời, thần - chủ; tâm lý sùng cổ.</i></li><li>- Dùng nhiều điển tích, điển cố, hình ảnh ước lệ, câu văn biền ngẫu nhịp nhàng.</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- Không có những đặc điểm trên</li><li>- Sử dụng trong nhiều thể loại văn xuôi hiện đại: Tiểu thuyết luận đề, phóng sự- chính luận, tuyên ngôn....</li><li>- Cách viết giản dị, câu văn gắn lời nói thường, gắn với đời sống thực.</li></ul>

### **MỘT SỐ CÂU HỎI GỢI Ý**

#### **1/ Nhớ rùng**

**Câu 1:** Bài thơ là lời của ai? Việc mượn lời như vậy có ý nghĩa gì?

**Câu 2:** Đoạn 3 của bài thơ được xem như một bộ tranh tứ bình đẹp. Em hãy chứng minh.

#### **2- Ông đồ:**

**Câu 1:** Hình ảnh ông đồ được thể hiện như thế nào trong bài thơ?

**Câu 2:** Phân tích để là rõ cái hay trong những câu thơ sau:

-Giấy đỏ buồn không thắm

Mực đọng trong nghiên sâu

-Lá vàng rơi trên giấy

Ngoài trời mưa bụi bay

**Câu 3:** Em có nhận xét gì về cách mở đầu và kết thúc bài thơ.

**Câu 4:** Những câu thơ nào thể hiện nỗi niềm của tác giả?

#### **3- Quê hương:**

Bài thơ quê hương là một bức tranh mang vẻ đẹp tươi sáng, giàu sức sống của một làng quê miền biển. Em hãy chứng minh.

#### **4- Khi con tu hú:**

**Câu 1:** Hoàn cảnh sáng tác bài thơ là gì?

**Câu 2:** Cảnh đất trời vào hè trong tâm tưởng người tù cách mạng được thể hiện qua những câu thơ nào? Cảm nhận của em về những câu thơ đó.

**Câu 3:** Phân tích tâm trạng của người tù cách mạng.

#### **5- Chùm thơ của Hồ Chí Minh:**

**Câu 1:** Tình yêu thiên nhiên của Bác trong các bài thơ đã học ở chương trình NV 8.

**Câu 2:** Cái “sang” của cuộc đời cách mạng trong bài thơ “Tức cảnh Pác Bó”.

**Câu 3:** Bài học của em từ bài thơ “Đi đường” của Hồ Chí Minh.